

Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2021

Sešit E

Zpráva o řízení státního dluhu

Obsah

I.	Vývoj a stav státního dluhu	1
1	Vývoj státního dluhu v letech 2012 až 2021.....	1
2	Vývoj státního dluhu v roce 2021.....	1
3	Stav státního dluhu.....	2
3.1	Měnová skladba.....	2
3.2	Skladba podle držitele.....	2
4	Emise a splátky dluhových instrumentů a realizace zápůjček.....	3
4.1	Státní pokladniční poukázky.....	3
4.2	Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy na domácím trhu.....	3
4.3	Státní dluhopisy pro občany.....	6
4.4	Střednědobé a dlouhodobé dluhopisy vydané na zahraničních trzích.....	7
4.5	Státní dluhopisy celkem.....	7
4.6	Přijaté úvěry.....	7
4.7	Krátkodobé zápůjčky a repo operace, devizové swapy a státem vystavené směnky.....	8
5	Vývoj na finančních trzích a ratingové hodnocení České republiky.....	8
II.	Výdaje na obsluhu státního dluhu	10
1	Základní tendence ve vývoji výdajů na obsluhu státního dluhu v letech 2015 až 2021.....	10
2	Rozpočet kapitoly Státní dluh a jeho plnění.....	10
2.1	Příjmy a výdaje kapitoly Státní dluh.....	10
2.2	Podrobnější informace o příjmech a výdajích kapitoly Státní dluh.....	11
2.3	Přehled úprav rozpočtu kapitoly Státní dluh v roce 2021.....	13
III.	Řízení státního dluhu	15
1	Strategie financování a řízení státního dluhu.....	15
2	Řízení likvidity státní pokladny v roce 2021.....	16
IV.	Tabulková příloha	19

Seznam zkratk

ACRA	ratingová agentura Analytical Credit Rating Agency
bps	bazické body
CEB	Rozvojová banka Rady Evropy
CHF	kódové označení švýcarského franku
CZK	kódové označení koruny české
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	daň z přidané hodnoty
EIB	Evropská investiční banka
EUR	kódové označení eura
HDP	hrubý domácí produkt
JCR	ratingová agentura Japan Credit Rating Agency
JPY	kódové označení japonského jenu
Kč	koruna česká
MF	Ministerstvo financí
mil.	milion
mld.	miliarda
p. a.	per annum
p. b.	procentní bod
PRIBOR	referenční úroková sazba Prague Interbank Offered Rate
R&I	ratingová agentura Rating and Investment Information, Inc.
SDD	střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy
SURE	evropský nástroj finanční pomoci (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency)
SPP	státní pokladniční poukázky
tis.	tisíc
VAR	variabilně úročený

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Vývoj státního dluhu v roce 2021 (mil. Kč)	1
Tabulka č. 2: Měnová skladba státního dluhu	2
Tabulka č. 3: Skladba státního dluhu podle držitele	2
Tabulka č. 4: Přehled emisí SPP v roce 2021	3
Tabulka č. 5: Přehled SDD vydaných na primárním trhu v roce 2021	5
Tabulka č. 6: Ratingové hodnocení České republiky	9
Tabulka č. 7: Vývoj výdajů na obsluhu státního dluhu v letech 2015 až 2021	10
Tabulka č. 8: Vývoj akruálních úroků státního dluhu v letech 2015 až 2021	10
Tabulka č. 9: Výdaje kapitoly Státní dluh (mil. Kč)	11
Tabulka č. 10: Původně schválený rozpočet kapitoly Státní dluh na rok 2021 (Kč)	13
Tabulka č. 11: Rozpočet kapitoly Státní dluh na rok 2021 po schválení změny zákona o státním rozpočtu a provedení rozpočtových opatření (Kč)	14
Tabulka č. 12: Cíle, limity a rizikové parametry dluhového portfolia	15
Tabulka č. 13: Očekávané vs. skutečné čisté úrokové výdaje v roce 2020 a 2021 (mld. Kč)	16
Tabulka č. 14: Porovnání čistých příjmů státního rozpočtu z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny a výpůjčních operací se záporným výnosem v roce 2020 a 2021 (mil. Kč)	17

Seznam grafů

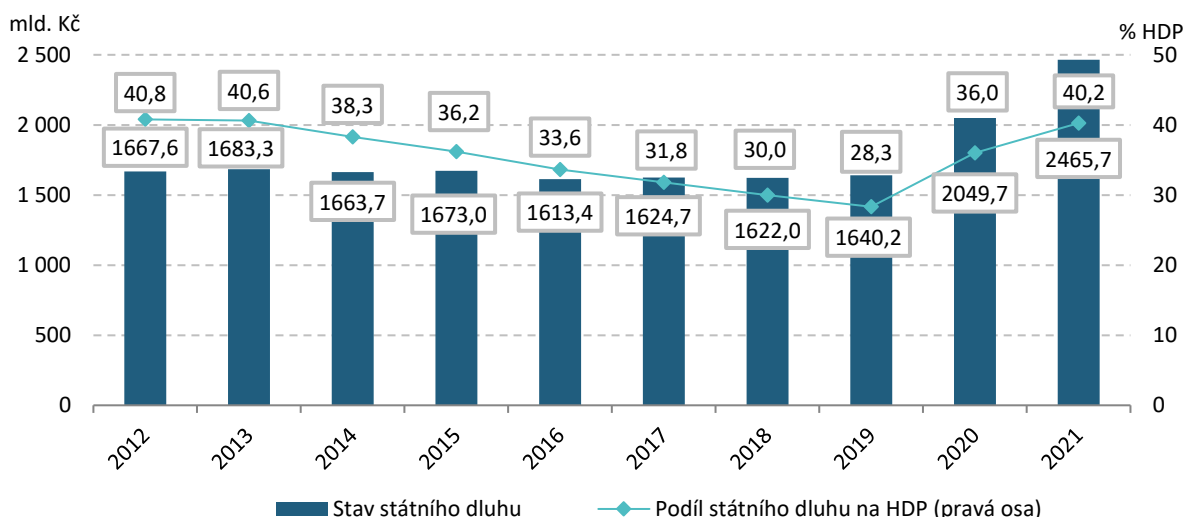
Graf č. 1: Vývoj státního dluhu 2012 – 2021	1
Graf č. 2: Vývoj jmenovité hodnoty státních dluhopisů pro občany v oběhu	6
Graf č. 3: Vývoj výnosů státních dluhopisů a měnově-politické sazby ČNB	9
Graf č. 4: Státní pokladna za rok 2020 a 2021 (mld. Kč)	18
Graf č. 5: Vývoj státního rozpočtu za rok 2020 a 2021 (mld. Kč)	18

I. Vývoj a stav státního dluhu

1 Vývoj státního dluhu v letech 2012 až 2021

Růst státního dluhu České republiky v posledních dvou letech vyplývá ze zvýšené emisní činnosti za účelem pokrytí potřeby financování, která v roce 2021 dosáhla historicky nejvyšší úrovně v absolutním i relativním vyjádření, když činila 690,4 mld. Kč, respektive 11,3 % HDP. V relativním vyjádření vůči HDP došlo v roce 2021 k nárůstu státního dluhu z 36,0 % na 40,2 %, tj. o 4,2 p. b.

Graf č. 1: Vývoj státního dluhu 2012 – 2021

Zdroj: MF, ČSÚ

2 Vývoj státního dluhu v roce 2021

V absolutním vyjádření se státní dluh v roce 2021 zvýšil z 2 049,7 mld. Kč na 2 465,7 mld. Kč, tj. o 416,0 mld. Kč, resp. 20,3 %, přičemž vnitřní státní dluh vzrostl o 409,4 mld. Kč a korunová hodnota vnějšího státního dluhu se zvýšila o 6,6 mld. Kč.

Tabulka č. 1: Vývoj státního dluhu v roce 2021 (mil. Kč)

	Stav	Výpůjční operace	Splátky	Kurzové rozdíly a ostatní vlivy	Změna	Stav
	1.1.2021	(a)	(b)	(c)	(a-b+c)	31.12.2021
STÁTNÍ DLUH CELKEM	2 049 731	1 736 174	1 311 001	-9 176	415 997	2 465 728
Vnitřní dluh	1 882 565	1 554 715	1 144 031	-1 245	409 439	2 292 004
Státní pokladniční poukázky	25 417	85 847	77 930		7 917	33 334
Státní dluhopisy pro občany	25 563	13 803	498		13 305	38 868
Středně- a dlouhodobé dluhopisy vydané na domácím trhu	1 831 583	577 768	188 306	-1 245	388 218	2 219 801
Krátkodobé zápůjčky a vystavené směnky	2	877 297	877 297	-1	-1	1
Vnější dluh	167 166	181 459	166 970	-7 931	6 558	173 724
Středně- a dlouhodobé dluhopisy vydané na zahraničních trzích	129 193		50 485	-4 622	-55 107	74 086
Přijaté úvěry	37 973	54 875	6 040	-3 080	45 755	83 728
Krátkodobé zápůjčky	0	126 584	110 445	-228	15 910	15 910

Zdroj: MF

3 Stav státního dluhu

3.1 Měnová skladba

V roce 2021 nadále zůstává v měnové skladbě státního dluhu dominantní měnou česká koruna s podílem na celkovém státním dluhu dosahujícím zhruba 93 %. Podíl eura v měnové skladbě se oproti počátku roku 2021 snížil na cca 6 %, zatímco podíl japonského jenu je zanedbatelný.

Tabulka č. 2: Měnová skladba státního dluhu

	1.1.2021	mld. Kč	%	31.12.2021	mld. Kč	%
CELKEM	v původní měně	2 049,73	100,00	v původní měně	2 465,73	100,00
CZK	1 879 014 121 317,24	1 879,01	91,67	2 303 101 628 265,66	2 303,10	93,40
EUR	6 332 163 042,98	164,49	8,03	6 311 561 041,56	156,91	6,36
JPY	30 000 000 000,00	6,22	0,30	30 000 000 000,00	5,72	0,23

Poznámka: Korunový ekvivalent je uveden se zohledněním měnových zajišťovacích operací. K 31. 12. 2021 byly dluhy ve výši 474 mil. CHF pokryty domácí měnou v rámci řízení disponibilní likvidity státní pokladny prostřednictvím devizových swapů, které nejsou součástí státních finančních pasiv tvořících státní dluh podle § 36 odst. 8 zákona o rozpočtových pravidlech.

Zdroj: MF

3.2 Skladba podle držitele

Tabulka č. 3: Skladba státního dluhu podle držitele¹

Typ držitele	Stav v mil. Kč k 1.1.2021	%	Stav v mil. Kč k 31.12.2021	%
Nefinanční podniky	19 100	0,93	19 544	0,79
Finanční instituce ^{1,2}	707 606	34,52	1 108 029	44,94
Pojišťovací společnosti a penzijní fondy	502 942	24,54	485 095	19,67
Vládní instituce ³	36 021	1,76	30 783	1,25
Neziskové instituce sloužící domácnostem	1 765	0,09	329	0,01
Domácnosti	28 196	1,38	40 212	1,63
Nerezidenti	586 932	28,63	608 011	24,66
Domácí dluhopisy celkem ⁴	1 882 563	91,84	2 292 003	92,95
Středně- a dlouhodobé dluhopisy vydané na zahraněních trzích	129 193	6,30	74 086	3,00
Ostatní dluh	37 975	1,85	99 639	4,04
CELKEM	2 049 731	100,00	2 465 728	100,00

¹Nezahrnuje pojišťovací společnosti a penzijní fondy

²Sektor finančních institucí je očištěn o jmenovité hodnoty státních dluhopisů poskytnutých Ministerstvem financí jako předmět finančního zajištění (kolaterál) v rámci zápujčkových facilit a zápujček cenných papírů (zapužčování státních dluhopisů primárními dealery a dealery) a operací řízení likvidity státní pokladny. K 1. 1. 2021 činila jmenovitá hodnota těchto státních dluhopisů 19 881 mil. Kč, zatímco k 31. 12. 2021 poklesla na 10 302 mil. Kč.

³Sektor vládních institucí je očištěn od jmenovitých hodnot státních dluhopisů přijatých Ministerstvem financí jako předmět finančního zajištění (kolaterál) při realizaci reversních repo operací v rámci řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny a jaderného účtu a rovněž v rámci zápujček cenných papírů, tj. zapužčování státních dluhopisů primárními dealery a dealery. Celková jmenovitá hodnota těchto státních dluhopisů, která k 1. 1. 2021 činila 287 mil. Kč a k 31. 12. 2021 vzrostla na 1 034 mil. Kč, je přiřazena do sektoru finančních institucí, které jsou smluvními protistranami Ministerstva financí při těchto operacích. Sektor vládních institucí je očištěn rovněž od jmenovitých hodnot státních dluhopisů, které byly při jejich vydání zapsány nejprve na majetkový účet Ministerstva financí v příslušné evidenci nebo byly nabyté státem před datem jejich splatnosti a nejsou zároveň vykazovány jako součást státního dluhu. K 1. 1. 2021 činila celková jmenovitá hodnota těchto dluhopisů 304 323 mil. Kč, zatímco k 31. 12. 2021 poklesla na 203 237 mil. Kč.

⁴Státní dluhopisy vydané v České republice podle českého práva.

Pokud není uvedeno jinak, vykazovaná data zachycují rozdělení držby státních dluhopisů na základě principu právního vlastnictví. Právní vlastnictví zachycuje také státní dluhopisy, které jsou k danému datu v držbě subjektu jako předmět finančního zajištění (kolaterál).

Zdroj: Centrální depozitář cenných papírů a.s., Česká národní banka, MF

V průběhu roku 2021 došlo k výraznému růstu podílu domácích státních dluhopisů v držbě finančních institucí na celkovém státním dluhu, a to o více než 10,4 procentního bodu. Dále došlo k růstu podílu dluhu v držbě domácností, a to o téměř 0,3 procentního bodu. Naopak o téměř 4,9 procentního bodu poklesl podíl domácích státních dluhopisů v držbě pojišťovacích společností a penzijních fondů na celkovém státním dluhu, o téměř 4,0 procentního bodu poklesl podíl nerezidentních držitelů domácích dluhopisů na státním dluhu, o více než 0,5 procentního bodu podíl dluhu v držbě vládních institucí, o více než 0,1 procentního bodu podíl

¹ Skupiny držitelů jsou klasifikovány podle systému národních účtů.

dluhu v držbě nefinančních podniků a o necelých 0,1 procentního bodu pak podíl dluhu v držbě neziskových institucí.

Zatímco podíl domácích dluhopisů na celkovém dluhu vzrostl pouze o cca 1,1 procentního bodu na 93,0 %, o zhruba 3,3 procentního bodu na 3,0 % naopak poklesl podíl střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů (dále též „SDD“) vydaných na zahraničních trzích. Na druhou stranu podíl ostatního dluhu vzrostl o téměř 2,2 % s tím, že ke konci roku 2021 dosáhl hodnoty 4,0 %. Na uvedené změny mělo dopad jednak splacení 5. emise státních dluhopisů denominované v euro, na druhé straně pak přijetí úvěrů od Evropské komise a Rozvojové banky Rady Evropy (dále též „CEB“).

4 Emise a splátky dluhových instrumentů a realizace zápůjček

Financování hrubé výpůjční potřeby, jejíž hodnota v roce 2021 činila 696,0 mld. Kč, probíhalo zejména prostřednictvím prodeje korunových střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na domácím dluhopisovém trhu, které v současnosti představují primární nástroj na krytí potřeby financování České republiky a tvoří téměř 90 % celkového státního dluhu.

Výpůjční operace státu v roce 2021 činily 1 736 174 mil. Kč. Z toho 1 554 715 mil. Kč tvořily výpůjční operace vnitřního dluhu a 181 459 mil. Kč výpůjční operace vnějšího dluhu.

Celkové splátky státního dluhu v roce 2021 činily 1 311 001 mil. Kč, přičemž splátky vnitřního dluhu činily 1 144 031 mil. Kč a splátky vnějšího dluhu činily 166 970 mil. Kč.

4.1 Státní pokladniční poukázky

Bylo realizováno 13 aukcí státních pokladničních poukázek (dále též „SPP“) se splatnostmi od 4 do 39 týdnů a 1 technická emise SPP se splatností 52 týdnů.

Celkové výpůjční operace realizované prostřednictvím emisí státních pokladničních poukázek činily 85 847 mil. Kč, přičemž veškeré tyto operace byly realizovány na primárním trhu. Celková jmenovitá hodnota splátek pak činila 77 930 mil. Kč. Celková jmenovitá hodnota SPP v oběhu se tak v průběhu roku 2021 zvýšila z 25 417 mil. Kč na 33 334 mil. Kč, tedy o 7 917 mil. Kč.

Tabulka č. 4: Přehled emisí SPP v roce 2021

Číslo emise	Datum emise	Datum splatnosti	Prodáno (mil. Kč)	Částka získaná primární aukcí (mil. Kč)	Doba splatnosti (dny)	Výnos (% p. a.)
825	22.1.2021	23.4.2021	3 188,00	3 186,47	91	0,190
826	12.2.2021	13.8.2021	3 444,00	3 440,00	182	0,230
827	26.2.2021	28.5.2021	3 607,00	3 604,90	91	0,230
828	12.3.2021	10.12.2021	5 000,00	4 986,01	273	0,370
829	26.3.2021	25.6.2021	9 850,00	9 843,78	91	0,250
830	9.4.2021	8.10.2021	10 540,00	10 523,51	182	0,310
831	23.4.2021	23.7.2021	2 344,00	2 342,52	91	0,250
832	21.5.2021	19.11.2021	0,00	0,00	182	-
833	22.10.2021	19.11.2021	5 000,00	4 993,28	28	1,730
834	19.11.2021	17.12.2021	3 540,00	3 532,64	28	2,680
835	19.11.2021	18.11.2022	-	-	364	-
836	3.12.2021	31.12.2021	6 000,00	5 987,52	28	2,680
837	17.12.2021	14.1.2022	21 920,00	21 877,46	28	2,500
838	31.12.2021	28.1.2022	11 414,00	11 389,64	28	2,750
Celkem			85 847,00	85 707,73		

Zdroj: MF

4.2 Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy na domácím trhu

V roce 2021 Ministerstvo financí (dále též „Ministerstvo“) vydalo na primárním trhu prostřednictvím 75 aukcí korunové střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy v celkové jmenovité hodnotě 395 399 mil. Kč, z toho 290 949 mil. Kč činily emise fixně úročených dluhopisů, 70 635 mil. Kč emise variabilně úročených státních dluhopisů a 33 815 mil. Kč emise dluhopisů bez výnosu.

Ministerstvo vydalo na domácím primárním trhu čtyři nové emise korunových SDD se splatností v letech 2024, 2031, 2032 a 2037 a zároveň přistoupilo na základě vysokého zájmu ze strany primárních dealerů a dealerů u některých benchmarkových emisí k dalšímu navýšení celkové jmenovité hodnoty v oběhu, mimo jiné i za cílem navýšení likvidnosti těchto dluhopisů na sekundárním trhu.

Dále Ministerstvo umístilo na domácím trhu druhou tranši emise Státního eurodluhopisu České republiky, 2020–2027, 0,00 % se splatností v roce 2027. V aukci konané 18. srpna 2021 prodalo státní eurodluhopisy v celkové jmenovité hodnotě 200 mil. EUR při průměrném výnosu do splatnosti -0,178 % p. a. Touto emisí tak nevznikly žádné úrokové výdaje, které by dodatečně zatížily státní rozpočet v dalších letech, ale naopak byly generovány čisté příjmy ve výši 2 130 tis. EUR. K emisím státních eurodluhopisů přistupuje Ministerstvo za účelem získání eurových prostředků pro refinancování operací spojených se splátkami státních dluhopisů vydaných na zahraničních trzích, které Ministerstvo krátkodobě pokrylo zápůjčkami na eurovém peněžním trhu realizovanými za záporný výnos. Emise státních eurodluhopisů jsou tak alternativou jak pro operace na peněžním trhu, když umožňují diverzifikovat splatnostní strukturu s pozitivním dopadem na refinanční riziko, tak pro emise státních dluhopisů na zahraničních trzích, když nabízí pružnější, transparentní a administrativně méně náročný formát financování.

Tabulka č. 5: Přehled SDD vydaných na primárním trhu v roce 2021

Číslo emise a tranše	Datum tranše (emise)	Datum splatnosti	Jmenovitá hodnota tranše (mil. Kč)	Částka získaná primární aukcí ¹ (mil. Kč)	Kupón (%)	Výnos do splatnosti (% pa)	Průměrný spread proti PRIBORU bps
95, 25. tranše	15.1.2021	26.6.2026	6 628,72	6 670,27	1,00	0,881	-
130, 8. tranše	15.1.2021	29.11.2029	7 048,91	6 371,31	0,05	1,199	-
125, 12. tranše	15.1.2021	24.4.2040	1 436,00	1 403,53	1,50	1,638	-
78, 28. tranše	29.1.2021	25.8.2028	3 375,00	3 723,43	2,50	1,073	-
130, 9. tranše	29.1.2021	29.11.2029	9 731,24	8 794,92	0,05	1,205	-
125, 13. tranše	29.1.2021	24.4.2040	1 939,00	1 881,57	1,50	1,681	-
135, 1. tranše	12.2.2021	12.12.2024	4 456,62	4 312,42	0,00	0,863	-
121, 9. tranše	12.2.2021	13.3.2031	5 992,72	5 845,66	1,20	1,464	-
49, 18. tranše	12.2.2021	4.12.2036	3 541,65	4 801,07	4,20	1,630	-
95, 26. tranše	19.2.2021	26.6.2026	4 655,00	4 600,47	1,00	1,227	-
90, 20. tranše	19.2.2021	19.11.2027	6 860,50	6 849,77	VAR	-	-7,911
130, 10. tranše	19.2.2021	29.11.2029	7 059,53	6 236,61	0,05	1,476	-
135, 2. tranše	26.2.2021	12.12.2024	3 795,00	3 655,24	0,00	0,995	-
94, 24. tranše	26.2.2021	15.5.2030	8 497,48	8 047,16	0,95	1,572	-
125, 14. tranše	26.2.2021	24.4.2040	1 327,00	1 230,11	1,50	1,961	-
90, 21. tranše	5.3.2021	19.11.2027	7 346,26	7 322,17	VAR	-	-5,299
121, 10. tranše	5.3.2021	13.3.2031	14 997,00	14 247,14	1,20	1,748	-
49, 19. tranše	5.3.2021	4.12.2036	3 160,00	4 163,20	4,20	1,856	-
135, 3. tranše	19.3.2021	12.12.2024	6 070,00	5 805,39	0,00	1,201	-
94, 25. tranše	19.3.2021	15.5.2030	10 353,76	9 538,54	0,95	1,895	-
125, 15. tranše	19.3.2021	24.4.2040	935,00	820,43	1,50	2,300	-
90, 22. tranše	26.3.2021	19.11.2027	6 038,43	6 005,35	VAR	-	-1,89
105, 15. tranše	26.3.2021	23.7.2029	12 219,88	13 084,82	2,75	1,825	-
103, 29. tranše	26.3.2021	13.10.2033	5 489,67	5 461,71	2,00	2,046	-
89, 22. tranše	6.4.2021	17.9.2025	11 042,52	11 494,41	2,40	1,442	-
121, 11. tranše	6.4.2021	13.3.2031	11 043,34	10 308,45	1,20	1,943	-
49, 20. tranše	6.4.2021	4.12.2036	3 444,64	4 375,43	4,20	2,149	-
90, 23. tranše	16.4.2021	19.11.2027	6 701,85	6 660,53	VAR	-	-0,716
121, 12. tranše	16.4.2021	13.3.2031	11 326,77	10 623,63	1,20	1,893	-
49, 21. tranše	16.4.2021	4.12.2036	5 668,46	7 213,90	4,20	2,130	-
135, 4. tranše	23.4.2021	12.12.2024	11 022,08	10 562,12	0,00	1,178	-
138, 1. tranše	23.4.2021	23.6.2032	11 232,34	11 139,22	1,75	1,832	-
78, 29. tranše	30.4.2021	25.8.2028	6 105,01	6 474,05	2,50	1,617	-
139, 1. tranše	30.4.2021	31.10.2031	6 026,29	6 057,20	VAR	-	-4,917
103, 30. tranše	30.4.2021	13.10.2033	3 592,20	3 637,82	2,00	1,884	-
139, 2. tranše	14.5.2021	31.10.2031	4 390,42	4 428,95	VAR	-	-8,728
138, 2. tranše	14.5.2021	23.6.2032	6 177,24	6 173,51	1,75	1,756	-
125, 16. tranše	14.5.2021	24.4.2040	2 288,50	2 033,26	1,50	2,228	-
135, 5. tranše	28.5.2021	12.12.2024	4 222,25	4 037,74	0,00	1,269	-
139, 3. tranše	28.5.2021	31.10.2031	4 145,97	4 197,78	VAR	-	-12,453
138, 3. tranše	28.5.2021	23.6.2032	6 444,31	6 493,99	1,75	1,673	-
139, 4. tranše	11.6.2021	31.10.2031	4 000,00	4 043,16	VAR	-	-10,948
138, 4. tranše	11.6.2021	23.6.2032	7 417,93	7 500,61	1,75	1,638	-
125, 17. tranše	11.6.2021	24.4.2040	2 289,75	2 070,91	1,50	2,120	-
135, 6. tranše	2.7.2021	12.12.2024	4 249,43	4 049,13	0,00	1,411	-
139, 5. tranše	2.7.2021	31.10.2031	2 190,00	2 206,80	VAR	-	-8,801
138, 5. tranše	2.7.2021	23.6.2032	7 430,00	7 466,83	1,75	1,700	-
130, 11. tranše	16.7.2021	29.11.2029	5 021,35	4 368,71	0,05	1,731	-
138, 6. tranše	16.7.2021	23.6.2032	4 926,23	4 929,71	1,75	1,742	-
49, 22. tranše	16.7.2021	4.12.2036	3 990,99	5 202,14	4,20	1,905	-
90, 24. tranše	30.7.2021	19.11.2027	1 805,00	1 798,36	VAR	-	-6,082
138, 7. tranše	30.7.2021	23.6.2032	6 652,00	6 708,82	1,75	1,663	-
125, 18. tranše	30.7.2021	24.4.2040	2 511,00	2 283,30	1,50	2,090	-
130, 12. tranše	13.8.2021	29.11.2029	1 429,80	1 243,42	0,05	1,752	-
138, 8. tranše	13.8.2021	23.6.2032	3 917,00	3 916,06	1,75	1,752	-
53, 12. tranše	13.8.2021	26.11.2057	736,80	1 107,96	4,85	2,666	-
105, 16. tranše	27.8.2021	23.7.2029	4 094,36	4 385,77	2,75	1,777	-
142, 1. tranše	27.8.2021	30.7.2037	2 426,10	2 427,76	1,95	1,945	-
138, 9. tranše	10.9.2021	23.6.2032	3 000,00	2 986,60	1,75	1,795	-
125, 19. tranše	10.9.2021	24.4.2040	1 186,75	1 069,89	1,50	2,147	-
139, 6. tranše	24.9.2021	31.10.2031	2 210,17	2 222,33	VAR	-	-6,804
138, 10. tranše	24.9.2021	23.6.2032	4 257,96	4 178,44	1,75	1,944	-
142, 2. tranše	24.9.2021	30.7.2037	2 629,40	2 594,18	1,95	2,050	-
78, 30. tranše	15.10.2021	25.8.2028	5 000,00	5 053,53	2,50	2,329	-
103, 31. tranše	15.10.2021	13.10.2033	5 424,71	5 213,75	2,00	2,376	-
49, 23. tranše	15.10.2021	4.12.2036	3 000,00	3 686,93	4,20	2,380	-
105, 17. tranše	12.11.2021	23.7.2029	3 250,00	3 246,50	2,75	2,765	-
139, 7. tranše	12.11.2021	31.10.2031	8 730,13	8 846,44	VAR	-	-20,492
103, 32. tranše	12.11.2021	13.10.2033	5 000,00	4 675,37	2,00	2,642	-
105, 18. tranše	3.12.2021	23.7.2029	5 557,45	5 609,20	2,75	2,613	-
139, 8. tranše	3.12.2021	31.10.2031	4 910,97	4 985,46	VAR	-	-22,949
138, 11. tranše	3.12.2021	23.6.2032	8 936,27	8 302,46	1,75	2,523	-
105, 19. tranše	17.12.2021	23.7.2029	1 053,98	1 052,19	2,75	2,774	-
139, 9. tranše	17.12.2021	31.10.2031	5 278,61	5 360,30	VAR	-	-23,626
103, 33. tranše	17.12.2021	13.10.2033	3 056,53	2 854,45	2,00	2,659	-
Celkem			395 399,23	394 431,75			
			(mil. EUR)	(mil. EUR)	(%)	(% pa)	bps
129, 2. tranše	20.8.2021	27.7.2027	200,00	202,13	0,00	-0,178	-
Celkem			200,00	202,13			

¹ Bez poměrných výnosů.

Zdroj: MF

V průběhu roku 2021 byly na sekundárním trhu realizovány výměnné operace, u kterých dochází v rámci jedné transakce k současnému prodeji určité emise SDD z majetkového účtu Ministerstva a zpětnému odkupu jiné emise těchto dluhopisů.

Ministerstvo vyměnilo z vlastního majetkového účtu prostřednictvím 156 výměnných operací SDD v celkové jmenovité hodnotě 50 472 mil. Kč za SDD v celkové jmenovité hodnotě 49 172 mil. Kč.

Dále bylo na sekundárním trhu uskutečněno 243 přímých prodejů korunových SDD z majetkového účtu Ministerstva v celkové jmenovité hodnotě 128 086 mil. Kč.

Řádné splátky SDD vydaných na domácím trhu v roce 2021 činily 129 034 mil. Kč. Z této částky představovaly splátky korunových SDD vydaných na domácím trhu 103 479 mil. Kč, přičemž byly dány splátkou jistiny 104. emise státních dluhopisů z roku 2018 uhrazené při své splatnosti dne 23. února 2021 v celkové jmenovité hodnotě 19 681 mil. Kč a splátkou jistiny 61. emise státních dluhopisů z roku 2010 uhrazené při své splatnosti dne 29. září 2021 v celkové jmenovité hodnotě 83 798 mil. Kč. Dále byla dne 20. srpna 2021 uhrazena při své splatnosti 109. emise státních eurodluhopisů v celkové jmenovité hodnotě 1 000 mil. EUR, jejichž korunový ekvivalent k datu splatnosti činil 25 555 mil. Kč.

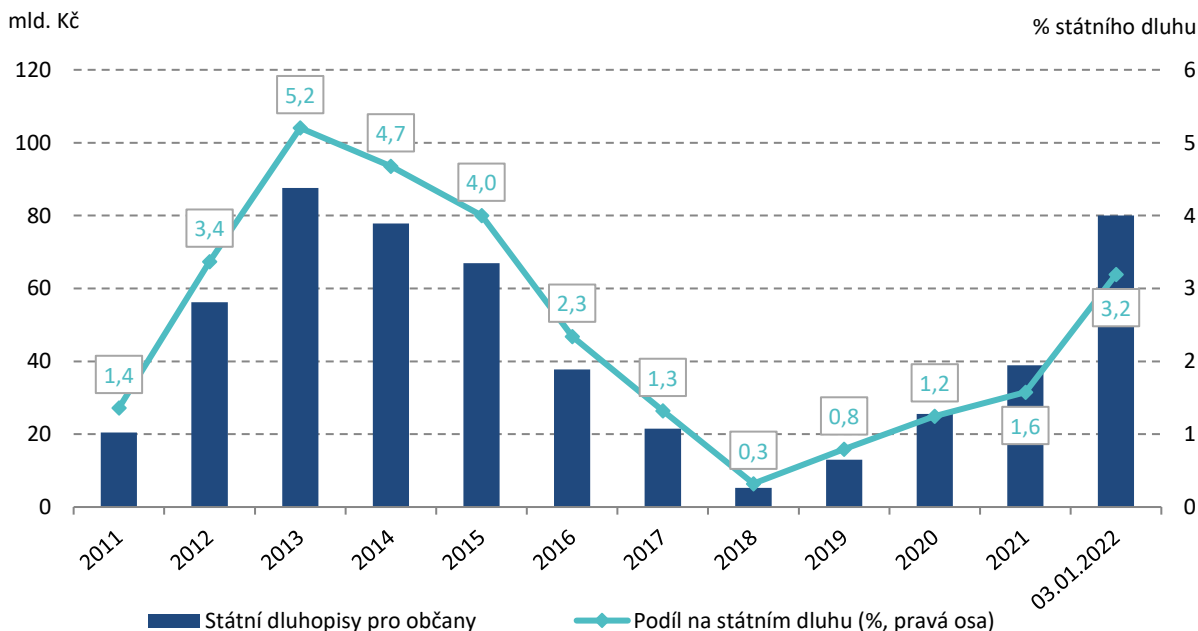
Na sekundárním trhu bylo rovněž uskutečněno 8 zpětných odkupů korunových SDD na majetkový účet Ministerstva v celkové jmenovité hodnotě 8 800 mil. Kč.

Celková jmenovitá hodnota SDD vydaných na domácím trhu v oběhu se zvýšila z 1 831 583 mil. Kč na počátku roku 2021 o 388 218 mil. Kč na 2 219 801 mil. Kč na konci roku 2021.

4.3 Státní dluhopisy pro občany

Ministerstvo nadále pokračovalo v projektu přímého prodeje státních dluhopisů určených pro občany, když v průběhu roku 2021 proběhlo desáté, jedenácté, dvanácté a třinácté upisovací období s datem vydání dluhopisů 1. dubna, 1. července, 1. října a 3. ledna 2022.

Graf č. 2: Vývoj jmenovité hodnoty státních dluhopisů pro občany v oběhu

Zdroj: MF

Na počátku roku 2021 činila jmenovitá hodnota státních dluhopisů určených pro občany v oběhu 25 563 mil. Kč. Dne 1. dubna 2021 došlo k vydání emise reinvestičního Dluhopisu Republiky v celkové jmenovité hodnotě 43 mil. Kč a emise proti-inflačního Dluhopisu Republiky v celkové jmenovité hodnotě 3 185 mil. Kč. Dne 1. července 2021 došlo k vydání emise reinvestičního Dluhopisu Republiky v celkové jmenovité hodnotě 83 mil. Kč a emise proti-inflačního Dluhopisu Republiky v celkové jmenovité hodnotě 4 268 mil. Kč. Dne 1. října 2021 došlo k vydání emise reinvestičního Dluhopisu Republiky v celkové jmenovité

hodnotě 66 mil. Kč a emise proti-inflačního Dluhopisu Republiky v celkové jmenovité hodnotě 5 391 mil. Kč. V průběhu roku 2021 došlo rovněž k vydání dvaceti tranší dluhopisů určených pro občany ve formě reinvestice výnosů v celkové jmenovité hodnotě 766 mil. Kč. Celkem tak byly vydány dluhopisy určené pro občany ve jmenovité hodnotě 13 803 mil. Kč. V průběhu roku 2021 dále došlo ke splacení dluhopisů pro občany před datem splatnosti na základě uplatnění práva držitelů v celkové jmenovité hodnotě 498 mil. Kč. Na konci roku 2021 tak činila jmenovitá hodnota státních dluhopisů určených pro občany celkem 38 868 mil. Kč, tj. 1,6 % celkového státního dluhu.

4.4 Střednědobé a dlouhodobé dluhopisy vydané na zahraničních trzích

Na počátku roku 2021 činila korunová hodnota SDD vydaných na zahraničních trzích v oběhu včetně vlivu zajištění 129 193 mil. Kč. Dne 14. dubna 2021 byla splacena 5. emise státních dluhopisů denominovaných v euro z roku 2010 v celkové jmenovité hodnotě 2 mld. EUR, jejíž korunový ekvivalent k datu splatnosti činil 50 485 mil. Kč. V průběhu roku 2021 došlo ke snížení korunové hodnoty SDD vydaných na zahraničních trzích v důsledku kurzových rozdílů o 4 622 mil. Kč. Na konci roku 2021 tak korunová hodnota SDD vydaných na zahraničních trzích v oběhu dosáhla hodnoty 74 086 mil. Kč.

4.5 Státní dluhopisy celkem

Celková jmenovitá hodnota státních dluhopisů v oběhu včetně vlivu zajištění SDD vydaných na zahraničních trzích vzrostla v roce 2021 o 354 332 mil. Kč z 2 011 756 mil. Kč na 2 366 088 mil. Kč.

Podíl SPP na celkovém státním dluhu na počátku roku 2021 činil 1,2 %, zatímco na konci roku 2021 se zvýšil na 1,4 %. Podíl ostatních státních dluhopisů se přitom snížil z 96,9 % k 1. lednu 2021 na 94,6 % k 31. prosinci 2021.

4.6 Přijaté úvěry

V průběhu roku 2021 nedošlo k přijetí žádné tranše úvěrů od Evropské investiční banky (dále též „EIB“).

V průběhu roku 2021 se uskutečnily splátky úvěrů od EIB v celkové výši 6 040 mil. Kč, v tom 1 256 mil. Kč činilo předčasné splacení čtvrté tranše úvěru na výstavbu Pražského okruhu část A, 1 001 mil. Kč představovalo předčasné splacení třetí tranše úvěru na výstavbu Pražského okruhu část A, 300 mil. Kč činilo předčasné splacení šesté tranše úvěru na projekt Prevence před povodněmi II, 1 400 mil. Kč představovala řádná splátka třetí tranše úvěru na výstavbu dálnice D8 – A, 1 000 mil. Kč činila řádná splátka čtvrté tranše úvěru na výstavbu dálnice D8 – A, 355 mil. Kč činily dílčí splátky úvěru na výstavbu dálnic B, 365 mil. Kč dílčí splátky úvěru na dálniční obchvat Plzně, 154 mil. Kč dílčí splátky úvěru pro Masarykovu univerzitu, 119 mil. Kč dílčí splátky úvěru na prevenci povodní, 67 mil. Kč dílčí splátky úvěru na odstraňování povodňových škod z roku 2002 a 22 mil. Kč dílčí splátky úvěru na výstavbu Pražského okruhu část A.

V průběhu roku 2021 došlo rovněž ke konverzi šesté tranše úvěru na spolufinancování výdajů na Operační program Doprava – C denominovaného v korunách ve jmenovité hodnotě 1 000 mil. Kč do tranše denominované v jednotné evropské měně s nulovou fixní sazbou ve výši 39,4 mil. EUR.

V důsledku kurzových rozdílů pak došlo ke snížení korunové hodnoty úvěrů přijatých od EIB o 134 mil. Kč.

Celkem se tak hodnota úvěrů přijatých od EIB v roce 2021 snížila z 32 724 mil. Kč na 26 550 mil. Kč.

Na počátku roku 2021 dosahovala korunová hodnota úvěru od Rozvojové banky Rady Evropy určeného na financování výdajů spojených s pandemií koronaviru SARS-CoV-2 výše 5 249 mil. Kč. Dne 30. července 2021 byla přijata druhá tranše úvěru od CEB ve výši 100 mil. EUR, jehož korunová hodnota ke dni přijetí činila 2 550 mil. Kč. V důsledku kurzových rozdílů došlo ke snížení korunové hodnoty úvěru od CEB o 341 mil. Kč a na konci roku 2021 tak činila tato hodnota 7 458 mil. Kč.

Dne 16. března 2021 byla na základě usnesení vlády č. 616 ze dne 8. června 2020 a prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2020/1345 ze dne 25. září 2020 přijata první tranše finanční pomoci z nástroje na podporu zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 (dále též „SURE“), který byl zřízen nařízením Rady (EU) 2020/672 ze dne 19. května 2020, ve výši 1 000 mil. EUR, jejíž korunová hodnota ke dni přijetí činila 26 200 mil. Kč. Dne 30. března 2021 byla přijata druhá tranše finanční pomoci v rámci evropského nástroje SURE ve výši 1 000 mil. EUR, jehož korunová hodnota ke dni přijetí činila

26 125 mil. Kč. V důsledku kurzových rozdílů pak došlo do konce roku 2021 ke snížení korunové hodnoty zápůjček přijatých v rámci evropského nástroje SURE o 2 605 mil. Kč na 49 720 mil. Kč.

Hodnota přijatých úvěrů tak ke konci roku 2021 činila 83 728 mil. Kč.

4.7 Krátkodobé zápůjčky a repo operace, devizové swapy a státem vystavené směnky

V průběhu roku 2021 byly v rámci řízení likvidity státní pokladny přijaty zápůjčky ve formě repo operací s kolaterálem SPP v celkové jmenovité hodnotě 726 297 mil. Kč, zápůjčky ve formě repo operací s kolaterálem poukázek České národní banky (dále též ČNB) v celkové jmenovité hodnotě 132 000 mil. Kč a zápůjčky ve formě repo operací s kolaterálem SDD v celkové jmenovité hodnotě 19 000 mil. Kč, tj. celkem byly přijaty repo operace ve výši 877 297 mil. Kč. Všechny zmíněné zápůjčky v celkové výši 877 297 mil. Kč byly v průběhu roku 2021 rovněž splaceny. Na konci 4. čtvrtletí 2021 tak byl stav přijatých zápůjček ve formě repo operací stejně jako na počátku roku nulový. Tyto operace začalo Ministerstvo využívat k posílení disponibilní likvidity státní pokladny, která je tak využívána ke stabilizačnímu krytí výkyvů hospodaření státního rozpočtu do té doby, než dojde k jeho plnému pokrytí dlouhodobými instrumenty, zejména střednědobými a dlouhodobými státními dluhopisy.

K datu 20. února 2015 v souvislosti s nabytím účinnosti změny zákona č. 218/2000 Sb. O rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtových pravidel) byly do evidence státního dluhu zařazeny rovněž dluhy ze státem vystavených smének, jejichž stav ke konci roku 2021 činil 1 mil. Kč.

Na počátku roku 2021 byla korunová hodnota zápůjček v podobě depozitních operací denominovaných v cizích měnách nulová. V průběhu roku 2021 byly od zahraničních protistran přijaty zápůjčky ve formě depo operací ve výši 4 976 mil. EUR, jejichž korunový ekvivalent k datu přijetí činil 126 584 mil. Kč. V průběhu roku 2021 byly splaceny zápůjčky přijaté od zahraničních protistran ve formě depo operací ve výši 4 336 mil. EUR, jejichž korunový ekvivalent k datu splatnosti činil 110 445 mil. Kč.

Výše uvedené zápůjčky byly realizovány při záporných úrokových sazbách, čímž bylo dosaženo dodatečných příjmů státního rozpočtu. Celková korunová hodnota zápůjček denominovaných v cizích měnách na konci roku 2021 činila 15 910 mil. Kč.

V průběhu roku 2021 byly v rámci řízení disponibilní likvidity státní pokladny realizovány devizové swapy určené k pokrytí eurových dluhů v celkové výši 3 280 mil. EUR. Jejich celková hodnota ke konci roku 2021 byla nulová.

Dále byly v rámci řízení disponibilní likvidity státní pokladny v průběhu roku 2021 realizovány devizové swapy určené k pokrytí frankových dluhů v celkové výši 1 902 mil. CHF. Jejich celková hodnota se tak v průběhu roku 2021 snížila o 2 mil. CHF a ke konci 4. čtvrtletí činila 474 mil. CHF, resp. 11 404 mil. Kč v korunovém vyjádření.

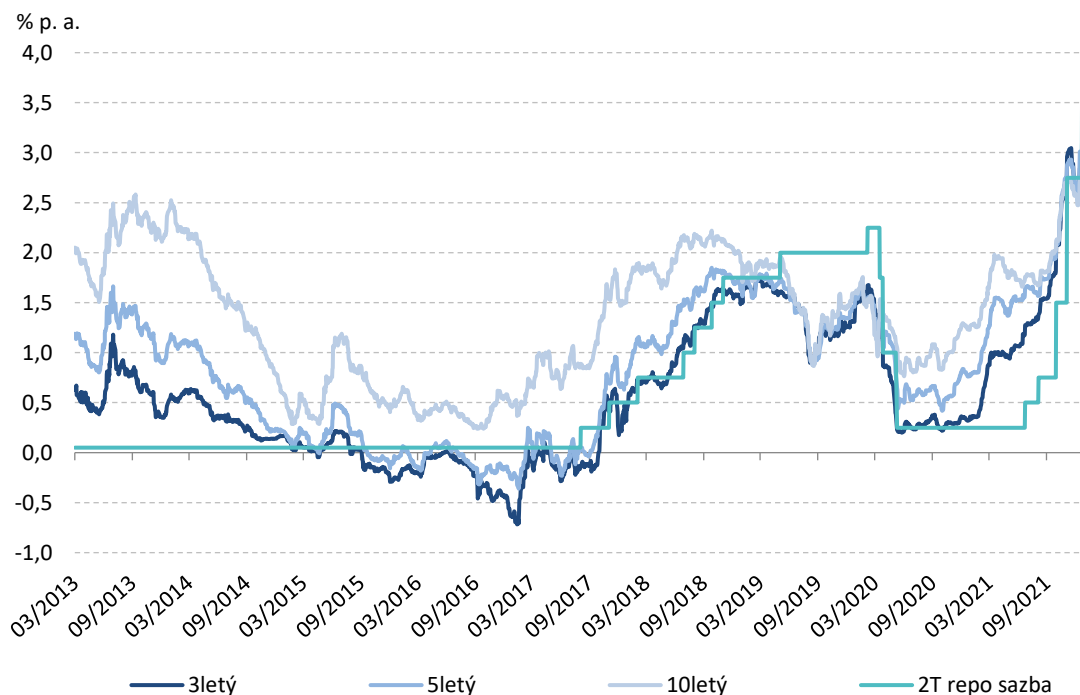
5 Vývoj na finančních trzích a ratingové hodnocení České republiky

Vývoj výnosů českých státních dluhopisů v roce 2021 odrážel situaci na globálním trhu státních dluhopisů a měnově-politická rozhodnutí České národní banky, která v roce 2021 zahájila cyklus zvyšování úrokových sazeb, když v červnu došlo k navýšení 2T repo sazby o 0,25 p. b. na 0,50 % p. a. a v srpnu opět o čtvrt procentního bodu na 0,75 % p. a. Na začátku října se tempo růstu zrychlilo na 0,75 p. b., když 2T repo sazba dosáhla hodnoty 1,50 %. Na měnovém zasedání v listopadu bankovní rada zvýšila 2T repo sazbu o 1,25 p. b. na 2,75 %, přičemž šlo o nejvýraznější zvýšení sazeb od roku 1997. Na posledním zasedání v prosinci zvýšila 2T repo sazbu o 1,0 p. b. na 3,75 %. Základní úroková sazba je tak nejvyšší od roku 2008, čímž došlo k fundamentální divergenci domácí měnové politiky zejména ve srovnání s eurozónou. Důvodem růstu sazeb je rostoucí inflace a s tím spojená snaha centrální banky tlumit inflační očekávání.

Výnos 3letého, 5letého a 10letého státního dluhopisu se na počátku roku 2021 pohyboval na úrovni 0,4 % p. a, 0,8 % p. a. a 1,3 % p. a. Na konci 1. čtvrtletí se však výnos 10letého státního dluhopisu pohyboval těsně pod 2,0 % p. a., když zejména v průběhu února ceny státních dluhopisů reagovaly na globální trend růstu výnosů, ale jejich vývoj výrazně ovlivnily i domácí faktory v podobě mediálních vystoupení zástupců České národní banky, kde veřejnost informovali o blížícím se zpřísnování měnové politiky. Ačkoliv k zahájení

cyklu zvyšování úrokových sazeb došlo až v červnu, výnosy státních dluhopisů úročené zejména na kratším konci výnosové křivky na tento vývoj reagovaly již dříve. Výsledkem tak bylo postupné snižování termínové prémie, když na konci 1. pololetí, tedy již po prvním navýšení 2T repo sazby, dosáhl výnos 3letého státního dluhopisu 1,3 % p. a., zatímco výnos 10letého dluhopisu byl na úrovni 1,8 % p. a. V 2. polovině roku pak výnosy dluhopisů postupně rostly v reakci na výsledky zasedání bankovní rady a na začátku října došlo k zploštění výnosové křivky, když výnos 3letého, 5letého i 10letého státního dluhopisu činil 2,1 % p. a. při 2T repo sazbě ve výši 1,5 % p. a. Ve 4. čtvrtletí výnosová křivka státních dluhopisů získala inverzní tvar, když výnosy státních dluhopisů s kratší dobou do splatnosti dosahovaly vyšších hodnot než výnosy dluhopisů s delší dobou do splatnosti.

Graf č. 3: Vývoj výnosů státních dluhopisů a měnově-politické sazby ČNB

Zdroj: MTS, MF

Česká republika si dlouhodobě udržuje postavení mimořádně spolehlivého emitenta a těší se velkému zájmu domácích i zahraničních investorů. Navzdory negativním vlivům pandemie koronaviru SARS-CoV-2 na domácí ekonomiku a nejistotě ohledně budoucího vývoje potvrdily v roce 2021 všechny významné agentury s mezinárodní působností svá ratingová hodnocení, a to včetně zachování stabilního výhledu. Stabilní výhled odráží očekávání agentur, že negativní dopady pandemie koronaviru na domácí ekonomiku a veřejné rozpočty budou pouze dočasné.

Tabulka č. 6: Ratingové hodnocení České republiky

Ratingová agentura	Domácí dlouhodobé závazky	Výhled	Zahraněční dlouhodobé závazky	Výhled	Udělen/potvrzen
Moody's	Aa3	Stabilní	Aa3	Stabilní	23.2.2022
S&P Global Ratings	AA	Stabilní	AA-	Stabilní	29.10.2021
Fitch Ratings	AA-	Stabilní	AA-	Stabilní	10.12.2021
JCR	AA	Stabilní	AA-	Stabilní	5.11.2020
R&I	AA-	Stabilní	AA-	Stabilní	2.8.2021
Scope Ratings	AA	Stabilní	AA	Stabilní	21.1.2022
ACRA	AA	Stabilní	AA	Stabilní	20.9.2021

Zdroj: Moody's, S&P Global Ratings, Fitch Ratings, JCR, R&I, Scope Ratings, ACRA

II. Výdaje na obsluhu státního dluhu

1 Základní tendence ve vývoji výdajů na obsluhu státního dluhu v letech 2015 až 2021

Čisté výdaje na obsluhu státního dluhu založené na hotovostním principu jsou představovány rozdílem hrubých výdajů na obsluhu státního dluhu a příjmů. Jejich podíl na příjmech státního rozpočtu, státním dluhu i HDP vykazuje z hlediska dlouhodobého vývoje klesající trend, ačkoliv v posledních dvou letech byly dotčené podílové ukazatele nepříznivě ovlivněny poklesem HDP a příjmů státního rozpočtu.

Tabulka č. 7: Vývoj výdajů na obsluhu státního dluhu v letech 2015 až 2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Výdaje na obsluhu státního dluhu (mil. Kč)	53 194	40 654	40 151	40 729	39 551	40 145	42 234
z toho: úroky	52 995	40 383	39 812	40 615	39 400	39 971	42 004
Podíl úroků na HDP (%)	1,15	0,84	0,78	0,75	0,68	0,70	0,69
Příjmy státního dluhu (mil. Kč)	7 914	0	384	0	0	0	0
z toho: úroky	7 914	0	384	0	0	0	0
Podíl úroků na HDP (%)	0,17	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Čisté výdaje na obsluhu státního dluhu (mil. Kč)	45 280	40 654	39 767	40 729	39 551	40 145	42 234
z toho: úroky	45 081	40 383	39 428	40 615	39 400	39 971	42 004
Podíl úroků na HDP (%)	0,97	0,84	0,77	0,75	0,68	0,70	0,69
Podíl úroků na státním dluhu (%)	2,70	2,46	2,44	2,50	2,42	2,17	1,86
Podíl úroků na příjmech státního rozpočtu (%) ¹	3,68	3,15	3,10	2,89	2,59	2,71	2,82

¹ Očištěno o příjmy kapitoly 396 - Státní dluh

Zdroj: MF, ČSÚ

V letech 2015 až 2019 došlo rovněž k poklesu akruálních úrokových nákladů, který byl způsoben souběhem poklesu státního dluhu v tomto období a z dlouhodobého hlediska nízké úrovně výnosů státních dluhopisů. V důsledku významného růstu státního dluhu však akruální úroky státního dluhu v posledních dvou letech začaly opět růst, avšak stále se pohybují na úrovních nižších než v roce 2016. V roce 2020 došlo k růstu i u podílu akruálních úroků na HDP, a to též vlivem poklesu HDP v příslušném roce.

Tabulka č. 8: Vývoj akruálních úroků státního dluhu v letech 2015 až 2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Akruální úroky státního dluhu (mil. Kč)	46 255	41 738	36 088	35 686	34 773	37 550	39 097
Podíl akruálních úroků na HDP (%)	1,00	0,87	0,71	0,66	0,60	0,66	0,64

Zdroj: MF, ČSÚ

2 Rozpočet kapitoly Státní dluh a jeho plnění

Dne 20. února 2015 nabyl účinnosti zákon č. 25/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. V rámci změny rozpočtových pravidel došlo k doplnění odstavce 8 do paragrafu 34. V důsledku této změny Ministerstvo počínaje rokem 2016 realizuje vzájemný zápočet rozpočtových příjmů a výdajů kapitoly 396 – Státní dluh (dále též „kapitoly“), které vzniknou v důsledku finančních operací spojených s řízením likvidity státní pokladny nebo s řízením státního dluhu uskutečněných v průběhu určitého období².

Pro rok 2021 byla nastavena měsíční periodicita vypořádání úrokových příjmových a výdajových toků se státním rozpočtem, tj. převodů mezi vypořádacím a rozpočtovým účtem kapitoly. Jelikož v každém měsíci roku 2021 úrokové výdajové toky převýšily úrokové příjmové toky, tj. celková bilance příjmových a výdajových toků byla záporná, byly v roce 2021 výsledkem vzájemného zápočtu úrokových příjmů a výdajů vždy výdaje a kapitola tak v průběhu roku 2021 vykázala výhradně úrokové výdaje.

2.1 Příjmy a výdaje kapitoly Státní dluh

Celkové rozpočtované i skutečné příjmy v roce 2021 byly nulové, stejně jako v roce 2020.

² V průběhu roku 2021 byl realizován vzájemný zápočet úrokových příjmů a výdajů kapitoly. V rámci poplatků k vzájemnému zápočtu nedochází.

Tabulka č. 9: Výdaje kapitoly Státní dluh (mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost Rok 2020	Rozpočet 2021		Skutečnost Rok 2021	%	Index
		Schválený	Po změnách			
1	2	3	4	5	6 = 5 : 4	7 = 5 : 2
Výdaje kapitoly celkem	40 145	52 854	43 391	42 234	97,3	105,2
1. Úrokové výdaje celkem	39 971	52 504	43 041	42 004	97,6	105,1
na vnitřní dluh	33 091	47 082	37 879	37 792	99,8	114,2
na instrumenty peněžního trhu	-978	921	-2 379	-2 462	103,5	251,8
na státní dluhopisy pro občany	334	725	725	919	126,6	274,7
na středně- a dlouhodobé dluhopisy vydané na domácím trhu	33 735	45 435	39 532	39 335	99,5	116,6
na vnější dluh	6 881	5 172	5 021	4 094	81,5	59,5
na středně- a dlouhodobé dluhopisy vydané na zahraničních trzích	6 387	4 715	4 664	4 408	94,5	69,0
na přijaté zápůjčky a úvěry	494	457	357	-314	-88,0	-63,6
platební účty	-1	250	141	118	83,6	-9 451,9
2. Poplatky	174	350	350	230	65,8	132,0

Zdroj: MF

Celkové výdaje kapitoly v roce 2021 dosáhly výše 42 234 mil. Kč, což je 97,3 % rozpočtu po změnách a 79,9 % schváleného rozpočtu. Tento poměr je dán zejména významnými přesuny prostředků v rámci rozpočtových opatření (dále též „ROP“) z kapitoly Státní dluh do jiných rozpočtových kapitol – podrobnosti jsou uvedeny níže v textu. Tyto výdaje byly dány převážně úrokovými výdaji ve výši 42 004 mil. Kč, což je 97,6 % rozpočtu po změnách, poplatky spojené s obsluhou státního dluhu (dále též „poplatky“) činily 230 mil. Kč, což je 65,8 % rozpočtu po změnách. Úspora výdajů oproti schválenému rozpočtu ve výši 10,6 mld. Kč³ byla důsledkem aktivního řízení státního dluhu a vhodného časování emisní činnosti ze strany Ministerstva a také skutečnosti, že v příslušném rozpočtu výdajů na rok 2021 byl zohledněn rovněž růst základních úrokových sazeb stanovovaných Českou národní bankou, přičemž dopady restriktivní měnové politiky z druhé poloviny roku 2021 se v plné míře projeví až v roce 2022.

Celkové úrokové výdaje ve výši 42 004 mil. Kč jsou dány souhrnem úrokových výdajů vnitřního dluhu ve výši 37 792 mil. Kč, úrokových výdajů vnějšího dluhu ve výši 4 094 mil. Kč a rovněž výdajů z titulu peněžního plnění nahrazujícího úrok majitelům vybraných účtů státní pokladny snížených o saldo úroků ze zůstatků na platebních účtech Ministerstva ve výši 118 mil. Kč.

V roce 2020 činily výdaje kapitoly 40 145 mil. Kč, z čehož úrokové výdaje dosahovaly 39 971 mil. Kč a poplatky 174 mil. Kč. Výdaje kapitoly v roce 2021 tak byly o 2 088 mil. Kč, tj. o 5,2 % vyšší než celkové výdaje kapitoly v roce 2020. Úrokové výdaje byly přitom v roce 2021 oproti roku 2020 vyšší o 2 033 mil. Kč, tj. o 5,1 %, zatímco poplatky byly meziročně vyšší o 56 mil. Kč, tj. o 32,0 %.

2.2 Podrobnější informace o příjmech a výdajích kapitoly Státní dluh

Vzhledem k nulovým příjmům kapitoly v roce 2021 jsou celkové i úrokové výdaje kapitoly rovny čistým celkovým, resp. čistým úrokovým výdajům. Čisté úrokové výdaje vnitřního dluhu jsou složeny z čistých úrokových výdajů instrumentů peněžního trhu, z čistých úrokových výdajů na státní dluhopisy pro občany a z čistých úrokových výdajů SDD vydaných na domácím trhu.

V roce 2021 čisté úrokové výdaje na vnitřní dluh činily 37 792 mil. Kč oproti 33 091 mil. Kč v roce 2020. Meziročně tak byly tyto výdaje vyšší o 4 700 mil. Kč, tj. o 14,2 %. V porovnání s rokem 2020 se podíl těchto výdajů na celkových čistých úrokových výdajích zvýšil o 7,2 procentního bodu z 82,8 % na 90,0 %.

Čisté úrokové výdaje na SDD vydané na domácím trhu se meziročně zvýšily z 33 735 mil. Kč v roce 2020 na 39 335 mil. Kč v roce 2021, tj. o 5 600 mil. Kč, resp. 16,6 %. Tyto výdaje byly určeny výplatami výnosů SDD vydaných na domácím trhu v celkové výši 37 275 mil. Kč⁴, dále diskonty SDD vydaných na domácím primárním trhu ve výši 11 191 mil. Kč, čistými výdajovými toky z titulu výměnných operací ve výši 2 761 mil. Kč a rovněž

³ Jedná se o úsporu oproti rozpočtu kapitoly Státní dluh schválenému v rámci změny zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2021 (zákon č. 92/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2021). Úspory výdajů ve výši 5,7 mld. Kč bylo dosaženo i oproti původně schválenému rozpočtu v prosinci 2020.

⁴ Po zahrnutí vlivu retrocese úroků z dluhopisů prodaných EIB ve výši cca 50 mil. Kč.

čistými výdajovými toky spojenými s přímými prodeji SDD z majetkového účtu Ministerstva ve výši 360 mil. Kč, snižovány byly naopak příjmovými toky spojenými s emisemi SDD na primárním trhu, kdy prémie činily 10 278 mil. Kč a alikvotní úrokové výnosy 1 924 mil. Kč, a též zpětnými odkupy SDD na majetkový účet Ministerstva ve výši 51 mil. Kč.

Meziroční růst čistých úrokových výdajů na SDD vydané na domácím trhu byl dán především vyššími výdajovými toky spojenými s diskonty SDD vydaných na primárním trhu o 3 877 mil. Kč, a to zejména v důsledku růstu výnosu do splatnosti dluhopisů vydávaných v roce 2021 oproti roku 2020, dále růstem čistých výdajů z titulu výměnných operací o 2 813 mil. Kč, růstem čistých výdajů na prodeje SDD z majetkového účtu Ministerstva o 530 mil. Kč, růstem výplat výnosů SDD o 517 mil. Kč a konečně poklesem příjmových toků spojených s alikvotními úrokovými výnosy o 324 mil. Kč. Naopak příjmové toky spojené s premiemi z emisí SDD na primárním trhu byly v roce 2021 oproti roku 2020 vyšší o 2 409 mil. Kč.

Čisté úrokové příjmy instrumentů peněžního trhu v roce 2021 činily 2 462 mil. Kč, přičemž byly dány zejména přijatými úroky z operací řízení korunové likvidity státní pokladny (reverzních repo operací s kolaterálem poukázek ČNB, SPP a SDD a depozitních operací) ve výši 2 769 mil. Kč, příjmy z úroků z přijatých zápůjček (depozitních operací) denominovaných v cizích měnách ve výši 16 mil. Kč, dále prostředky přijatými z titulu zápůjčních facilit státních dluhopisů ve formě kolateralizovaných zápůjček ve výši 11 mil. Kč a konečně prostředky přijatými z titulu devizových swapů ve výši 81 mil. Kč.

Čisté úrokové příjmy instrumentů peněžního trhu v roce 2021 byly naopak snižovány výdajovými úroky z operací řízení korunové likvidity státní pokladny (repo operací s kolaterálem poukázek ČNB, SPP a SDD) ve výši 270 mil. Kč, dále diskonty emisí SPP ve výši 139 mil. Kč a konečně prostředky vydanými z titulu devizových swapů ve výši 6 mil. Kč.

Oproti roku 2020, kdy čisté úrokové příjmy instrumentů peněžního trhu činily 978 mil. Kč, tak tyto vzrostly o 1 484 mil. Kč. Tento růst čistých příjmů byl dán především výrazným meziročním poklesem výdajů na diskonty SPP o 826 mil. Kč zejména v důsledku meziročního poklesu celkové jmenovité hodnoty vydaných SPP, a rovněž významným růstem čistých úroků z operací řízení korunové likvidity státní pokladny o 725 mil. Kč zejména v důsledku výrazného zvýšení základních úrokových sazeb ČNB v průběhu roku 2021 z 0,25 % p. a. až na 3,75 % p. a. Naopak došlo k meziročnímu poklesu příjmů z úroků z přijatých zápůjček (depozitních operací) denominovaných v cizích měnách o 71 mil. Kč.

Čisté úrokové výdaje na státní dluhopisy pro občany dosáhly v roce 2021 výše 919 mil. Kč, přičemž byly dány zejména reinvesticemi výnosů státních dluhopisů pro občany ve výši 902 mil. Kč, dále výplatami výnosů státních dluhopisů pro občany ve výši 401 tis. Kč a výplatami poměrného výnosu při splacení těchto dluhopisů před stanovenou dobou splatnosti na základě uplatnění práva držitelů ve výši 17 mil. Kč. Čisté úrokové výdaje na státní dluhopisy pro občany se tak oproti roku 2020 meziročně zvýšily o 584 mil. Kč především v důsledku skutečnosti, že v roce 2021 se do rozpočtových výdajů postupně zvyšuje dopad emisí Dluhopisů Republiky vydávaných v předchozích letech a také z důvodu růstu výnosů protiinflačních Dluhopisů Republiky v souvislosti s akcelerací inflace.

Čisté úrokové výdaje na vnější dluh v roce 2021 jsou dány čistými úrokovými výdaji SDD vydaných na zahraničních trzích a čistými úrokovými příjmy z přijatých zápůjček a úvěrů. V roce 2021 tyto výdaje činily 4 094 mil. Kč oproti 6 881 mil. Kč v roce 2020, poklesly tak meziročně o 2 786 mil. Kč.

Čisté úrokové výdaje z titulu SDD vydaných na zahraničních trzích v roce 2021 činily celkem 4 408 mil. Kč a byly určeny výnosy SDD vydaných na zahraničních trzích včetně vlivu zajišťovacích operací. Vzhledem k tomu, že v roce 2020 dosáhly tyto výdaje celkem 6 387 mil. Kč, došlo k jejich meziročnímu poklesu o 1 979 mil. Kč, tj. o 31,0 % především v důsledku splacení 2. emise státních dluhopisů denominované v euro a s ním spojeného ukončení úrokového swapu v roce 2020, dále též v důsledku aprecie měnového kurzu české koruny snižující výdaje na výnosy SDD denominovaných v euro a konečně z důvodu snížení úrokových sazeb v roce 2020 s pozitivním dopadem na pokles výdajů na korunové toky měnových swapů zajišťujících tyto emise v 1. pololetí 2021.

Čisté úrokové příjmy z přijatých zápůjček a úvěrů v roce 2021 ve výši 314 mil. Kč jsou dány čistými úrokovými příjmy z titulu finanční pomoci v rámci evropského nástroje SURE ve výši 528 mil. Kč, kdy příjmový tok z emisní prémie dosahoval 637 mil. Kč, zatímco výdajový tok z emisního diskontu činil 110 mil. Kč, a čistými

úrokovými výdaji na úvěry od EIB ve výši 214 mil. Kč. Čisté úrokové příjmy z přijatých zápůjček a úvěrů se tak oproti roku 2020 zvýšily o 808 mil. Kč především v důsledku čistých příjmů z výše uvedeného nástroje SURE, ale rovněž z důvodu meziročního poklesu výdajů na úvěry přijaté od EIB o 280 mil. Kč zejména v důsledku postupného splácení tohoto dluhového instrumentu a významného snížení referenčních úrokových sazeb v průběhu roku 2020, zatímco dopad opětovného výrazného nárůstu těchto sazeb ve 4. čtvrtletí 2021 se ve výdajích na úvěry od EIB projeví až v roce 2022.

Součástí úrokových výdajů kapitoly je i peněžní plnění nahrazující úrok majitelům účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 14 a 16 až 18 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) ve výši 118 mil. Kč. V roce 2021 došlo rovněž k převodu úroků z vkladů na mimorozpočtových účtech Ministerstva v komerčních bankách a úroků ze zůstatku na korunovém souhrnném účtu státní pokladny v ČNB do rozpočtu kapitoly v celkové výši 253 tis. Kč a též k převodu korunového ekvivalentu záporných úroků ze zůstatku na souhrnném účtu státní pokladny vedeném v jednotné evropské měně v ČNB z rozpočtu kapitoly ve výši 9 tis. Kč.

Z hlediska rozpočtové skladby byla převážná část úrokových výdajů ve výši 41 211 280 tis. Kč zaznamenána na položce 5141 – Úroky vlastní, další část ve výši 435 534 tis. Kč na položce 5146 – Úrokové výdaje na finanční deriváty k vlastním dluhopisům, další část ve výši 238 997 tis. Kč na položce 5147 – Úrokové výdaje na finanční deriváty kromě k vlastním dluhopisům a konečně poslední část ve výši 117 746 tis. Kč na položce 5811 – Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu. Z poplatků byla rozhodující část ve výši 229 504 tis. Kč zaznamenána na položce 5144 – Poplatky dluhové služby, dále 10 tis. Kč bylo zaznamenáno na položce 5161 – Poštovní služby a 777 tis. Kč na položce 5362 – Platby daní a poplatků státnímu rozpočtu.

Z hlediska sledování rovnoměrnosti běžných (a současně celkových) realizovaných výdajů kapitoly Státní dluh lze konstatovat, že tyto činily v 1. čtvrtletí 2021 celkem 4 204 mil. Kč, ve 2. čtvrtletí 2021 dosáhly 14 412 mil. Kč, ve 3. čtvrtletí 2021 pak 15 974 mil. Kč a konečně ve 4. čtvrtletí 2021 činily 7 643 mil. Kč. Rozložení výdajů v rámci jednotlivých čtvrtletí je dáno zejména režimem vyplácení výnosů dluhopisů, kdy 2. a 3. čtvrtletí 2021 se vyznačovalo relativně vysokým počtem výplatních termínů SDD vydaných na domácím i zahraničních trzích.

2.3 Přehled úprav rozpočtu kapitoly Státní dluh v roce 2021

Tabulka č. 10: Původně schválený rozpočet kapitoly Státní dluh na rok 2021 (Kč)

Příjmy	Daňové příjmy ^{*)}	0
	Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace celkem	0
	v tom: ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	0
Výdaje	Obsluha státního dluhu	47 981 880 286
Financování	Změna stavu státního dluhu	301 216 169 129
	Změna stavu na účtech státních finančních aktiv ^{**)}	18 783 830 871

*) bez příjmů z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

***) včetně jaderného účtu a zvláštního účtu rezervy důchodového pojištění

Zdroj: MF

V důsledku schválení změny zákona o státním rozpočtu v souvislosti s řešením dopadů pandemie COVID-19 byl v průběhu roku 2021 rozpočet výdajů kapitoly 396 – Státní dluh zvýšen o 4 872 000 000 Kč z původních 47 981 880 286 Kč na 52 853 880 286 Kč.

V kapitole 396 – Státní dluh bylo rovněž v průběhu roku 2021 realizováno 10 rozpočtových opatření, která v souhrnu snížila výdajový specifický ukazatel Obsluha státního dluhu, o 9 463 215 187 Kč, konkrétně výdajový okruh Úroky státního dluhu.

Jednalo se o 2 ROP ve prospěch kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra v celkové výši 132 707 178 Kč, a to na zvýšení výdajů na vysílání příslušníků Policie ČR do zahraničí ve výši 50 774 000 Kč na základě usnesení vlády (dále „UV“) č. 852/2021 a dále na úhradu nákladů souvisejících s poskytováním pomoci při odstraňování škod způsobených tornádem v oblasti jižní Moravy ve výši 81 933 178 Kč (UV č. 896/2021).

Dále bylo realizováno ROP ve prospěch kapitoly 398 – Všeobecná pokladní správa ve výši 3 627 083 009 Kč určených na odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU, ROP ve prospěch kapitoly 313 – Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši 2 500 000 000 Kč na posílení výdajů dávek nemocenského pojištění, ROP ve prospěch kapitoly 329 – Ministerstvo zemědělství ve výši 2 000 000 000 Kč na podporu lesního hospodářství, konkrétně zmírnění dopadů kůrovcové kalamity v lesích (UV č. 753/2021), dále ROP ve prospěch kapitoly 362 – Národní sportovní agentura ve výši 1 000 000 000 Kč na dotace na rozvoj a podporu sportu, ROP ve prospěch kapitoly 335 – Ministerstvo zdravotnictví ve výši 100 000 000 Kč určených pro dětskou psychiatrii, ROP ve prospěch kapitoly 312 – Ministerstvo financí ve výši 70 000 000 Kč na opravu objektu GŘC Budějovická, ROP ve prospěch kapitoly 334 – Ministerstvo kultury ve výši 27 500 000 Kč na zvýšení výdajů na kulturní aktivity a konečně ROP ve prospěch kapitoly 374 – Správa státních hmotných rezerv ve výši 5 925 000 Kč za účelem navýšení objemu ostatních běžných výdajů (spotřebované pohonné hmoty a opravy SHR) v souvislosti s tornádem v oblasti jižní Moravy (UV č. 896/2021).

V důsledku těchto rozpočtových opatření byl schválený rozpočet výdajů kapitoly 396 – Státní dluh snížen z 52 853 880 286 Kč o 9 463 215 187 Kč na 43 390 665 099 Kč.

Původně schválený schodek státního rozpočtu na rok 2021 činil 320 000 000 000 Kč, rozpočet ukazatele „Financování – změna stavu státního dluhu“ dosahoval 301 216 169 129 Kč, schválený rozpočet ukazatele „Financování – změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ činil 18 783 830 871 Kč.

V důsledku výše uvedené změny zákona o státním rozpočtu na rok 2021 došlo k navýšení schváleného schodku státního rozpočtu na 500 000 000 000 Kč. Rozpočet ukazatele „Financování – změna stavu státního dluhu“ se zvýšil na 481 216 169 129 Kč, schválený rozpočet ukazatele „Financování – změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ nově činil 18 783 830 871 Kč.

V průběhu roku 2021 nebyla realizována žádná rozpočtová opatření, která by měla dopad na ukazatele financování.

Tabulka č. 11: Rozpočet kapitoly Státní dluh na rok 2021 po schválení změny zákona o státním rozpočtu a provedení rozpočtových opatření (Kč)

Příjmy	Daňové příjmy *)	0
	Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace celkem	0
	v tom: ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	0
Výdaje	Obsluha státního dluhu	43 390 665 099
Financování	Změna stavu státního dluhu	481 216 169 129
	Změna stavu na účtech státních finančních aktiv **)	18 783 830 871

*) bez příjmů z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

**) včetně jaderného účtu a zvláštního účtu rezervy důchodového pojištění

Zdroj: MF

Skutečnost dosažená v rámci ukazatele „Financování – změna stavu státního dluhu“ v kapitole Státní dluh činila 401 149 236 450,56 Kč. Skutečnost dosažená v rámci ukazatele „Financování – změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ v kapitole Státní dluh činila 18 538 622 104,34 Kč. Celkem tak byl v roce 2021 financován schodek státního rozpočtu ve výši 419 687 858 554,90 Kč.

III. Řízení státního dluhu

1 Strategie financování a řízení státního dluhu

Základní rámec realizace financování státu pro rok 2021 a výchozí limity a cíle pro jednotlivé sledované ukazatele portfolia státního dluhu ve střednědobém výhledu byly konkretizovány ve Strategii financování a řízení státního dluhu České republiky na rok 2021, která byla prezentována veřejnosti dne 23. prosince 2020, a která vymezuje operační prostor pro řízení státního dluhu a státních finančních aktiv prostřednictvím emisní činnosti, finančního investování a aktivních operací Ministerstva na sekundárním trhu. V souvislosti se schválením zákona č. 92/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2021, a který nabyl účinnosti 1. března 2021, uveřejnilo Ministerstvo mimořádnou aktualizaci Strategie v rámci Čtvrtletní zprávy o řízení státního dluhu za 1. čtvrtletí 2021.

Ministerstvo tak aktualizovalo potřebu financování na rok 2021, která se skládá ze splátek státního dluhu a schodku státního rozpočtu. Za účelem krytí zvýšené potřeby financování nově definovalo minimální rozsah jmenovité hodnoty hrubé emise korunových SDD a určilo další financující kanály tak, aby zajistilo dostatečné likviditní rezervy pro krytí schodku státního rozpočtu v průběhu roku. Ministerstvo nemuselo přistoupit k revizi strategických cílů a limitů refinančního a úrokového rizika, jejichž platnost je vyhlášována pro střednědobý horizont, v souvislosti s dostatečnou likviditou na souhrnných účtech státní pokladny a poměrně stabilními zůstatky těch majitelů účtů, kteří jsou pod souhrnné účty státní pokladny zahrnuti povinně, zefektivňováním a modernizací řízení likvidity státní pokladny.

Koncept definice střednědobých cílů a limitů umožňuje pružnou reakci na krátkodobé tržní podmínky a na zájem investorů o instrumenty v určitém segmentu doby do splatnosti či doby do refixace. Krátkodobé vychýlení ze stanovených strategických střednědobých limitů a cílů pro rizikové parametry dluhového portfolia pro refinanční a úrokové riziko je možné, avšak emisní činnost ve střednědobém horizontu je vždy plánována tak, aby definované cíle a limity byly v tomto horizontu splněny.

Tabulka č. 12: Cíle, limity a rizikové parametry dluhového portfolia

UKAZATEL	31.12.2019	31.12.2020	Vyhlášené cíle a limity pro střednědobý horizont v roce 2021	31.12.2021
Krátkodobý státní dluh	12,7%	10,9%	20,0 % a méně	10,8%
Střednědobý státní dluh	48,5%	47,4%	70,0 % a méně	42,6%
Průměrná doba do splatnosti	6,2 roku	6,2 roku	6,0 roku ¹	6,4 roku
Úroková refixace do 1 roku	24,6%	21,2%	40,0 % a méně	22,9%
Průměrná doba do refixace	5,6 roku	5,7 roku	5,0 roku ¹	5,9 roku
Čistá cizoměnová expozice s dopadem na výši státního dluhu	10,8%	8,9%	15,0 % ²	7,0%
Čistá krátkodobá cizoměnová expozice s dopadem na výši úrokových výdajů na obsluhu státního dluhu	9,5%	8,4%	15,0 % ²	5,3%

¹ S možností odchylky 0,25 roku.

² V případě nenadálé deprecie domácí měny je možné krátkodobé překročení o 2 p. b. Limitní hranice stanovená Ministerstvem je platná pro každý rok střednědobého horizontu bez možnosti jejího dlouhodobého překročení, avšak její výše je podmíněna tím, že nedojde k výraznějšímu oslabení kurzu koruny.

Zdroj: MF

Podíl krátkodobého státního dluhu ke konci roku 2021 činil 10,8 % celkového státního dluhu, tedy na téměř totožné úrovni jako na konci roku 2020 a nachází se tak stále pod limitní hranicí platnou pro střednědobý horizont. Hodnota podílu střednědobého státního dluhu na celkovém státním dluhu ke konci roku 2021 činí 42,6 %, oproti konci roku 2020 se tak snížila o 4,8 p. b., přičemž ukazatel dále poklesl pod limitní hranici stanovenou pro střednědobý horizont. Vyšší průměrná doba splatnosti nově prodaných státních dluhopisů přispěla k nárůstu průměrné doby splatnosti celkového státního dluhu, a to z úrovně 6,2 roku na konci roku 2020 na 6,4 roku na konci roku 2021, a průměrné doby do refixace státního dluhu, která ke konci roku 2021 činí 5,9 roku a nachází se tak nad úrovní cílové hodnoty pro střednědobý horizont stanovené ve výši 5,0 roku s možností odchylky 0,25 roku. Podíl úrokové refixace do jednoho roku na celkovém státním dluhu se ke konci roku 2021 pohybuje na úrovni 22,9 %, tj. meziroční nárůst tohoto ukazatele o 1,8 p. b., a to

zejména v důsledku vydání nové emise variabilně úročených SDD. Ke konci roku 2021 činí hodnota podílu čisté cizoměnové expozice s dopadem na výši státního dluhu 7,0 % celkového státního dluhu a pohybuje se tak pod svojí limitní hranicí. Hodnota podílu čisté krátkodobé cizoměnové expozice s dopadem na výši úrokových výdajů na obsluhu státního dluhu ke konci roku 2021 činí 5,3 % celkového státního dluhu a rovněž se pohybuje pod svojí limitní hranicí.

Rozpočet kapitoly 396 – Státní dluh je každoročně sestavován na základě analýzy úrokových výdajů Cost-at-Risk. Očekávané čisté výdaje činily 47,3 mld. Kč, přičemž skutečně čisté výdaje kapitoly v roce 2021 jsou na úrovni 42,2 mld. Kč, tj. zhruba 0,7 % HDP. V rámci schválení novely zákona o státním rozpočtu v průběhu 1. čtvrtletí roku 2021 byl rozpočet kapitoly 396 – Státní dluh navýšen o 4,9 mld. Kč na 52,9 mld. Kč. Rozdíl skutečných čistých výdajů oproti schválenému rozpočtu činí 10,6 mld. Kč, což částečně přispělo k lepšímu než očekávanému hospodaření státního rozpočtu v roce 2021. Rozdíl mezi skutečnými a rozpočtovanými čistými výdaji je zapříčiněn nižšími výdaji oproti schválenému rozpočtu, zatímco příjmy byly nulové stejně jako schválený rozpočet. Srovnání skutečně realizovaných čistých úrokových výdajů státního dluhu se simulovanými hodnotami očekávaných výdajů (průměrem simulací) a úrokových výdajů v riziku (95% a 99% kvantil simulací) v letech 2020 a 2021 zachycuje následující tabulka. V roce 2021 činí čisté úrokové výdaje 42,0 mld. Kč, očekávané čisté úrokové výdaje v roce 2021 predikované modelem se nacházejí na úrovni 47,0 mld. Kč.

Tabulka č. 13: Očekávané vs. skutečné čisté úrokové výdaje v roce 2020 a 2021 (mld. Kč)

	2020	2021
Skutečné výdaje	40,0	42,0
Očekávané výdaje	43,1	47,0
CaR 95 %	47,4	54,1
CaR 99 %	49,4	58,3
Odchylka očekávání od skutečnosti	3,1	5,0

Zdroj: MF

Očekávané čisté úrokové výdaje predikované modelem jsou o 5,0 mld. Kč vyšší oproti skutečnosti. Diference očekávaných čistých úrokových výdajů je dána především rostoucími výnosy SDD vydaných na domácím trhu oproti očekávání danému modelem, na které Ministerstvo flexibilně zareagovalo změnou struktury emisních kalendářů SDD a SPP. V průběhu roku 2021 Ministerstvo omezilo emise SPP a zaměřilo se na vydávání SDD úročených zejména na delším konci výnosové křivky. Diference z tohoto titulu činí celkem 3,6 mld. Kč. Diference ve výši 1,4 mld. Kč je způsobena vlivem vyšších než očekávaných příjmů státního rozpočtu z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny v prostředí rostoucích základních úrokových sazeb České národní banky.

Počínaje rokem 2013 je v rámci efektivního řízení v souladu s nejmodernějšími principy řízení vládních financí využívána disponibilní likvidita státní pokladny v procesu krytí potřeby financování. Rezervu peněžních prostředků, která byla v minulých letech vytvářena emisní činností při souvztažném růstu hrubého státního dluhu, tak nahrazují ostatní disponibilní peněžní prostředky centrálního systému řízení souhrnných účtů státní pokladny.

2 Řízení likvidity státní pokladny v roce 2021

V rámci řízení likvidity korunové státní pokladny byly v roce 2021 provedeny krátkodobé investice s použitím kolaterálu poukázek ČNB a SPP v celkové hodnotě 12 379 328 mil. Kč, splátky přitom dosáhly celkové hodnoty 12 379 328 mil. Kč. V rámci těchto operací byla dosažena průměrná úroková sazba 0,8 % p. a. Současně byly provedeny výpůjční operace k posílení likvidity státní pokladny s použitím koletarálu poukázek ČNB, SPP a SDD v celkové jmenovité hodnotě 877 297 mil. Kč, splátky výpůjčních operací dosáhly 877 297 mil. Kč. V rámci těchto operací byla dosažena průměrná úroková sazba 0,6 % p. a. Celkový čistý příjem z operací s použitím kolaterálu poukázek ČNB, SPP a SDD činil 2 471 mil. Kč.

V rámci řízení likvidity korunové státní pokladny byly v roce 2021 realizovány krátkodobé investice ve formě depozitních operací v celkové hodnotě 1 246 493 mil. Kč, splátky těchto investic pak dosáhly celkové hodnoty 1 250 508 mil. Kč. Příjem depozitních operací dosažený při průměrné úrokové sazbě 0,1 % p. a. činil 6 mil. Kč. Současně úročením zůstatků běžných bankovních účtů bylo dosaženo příjmu 0,2 mil. Kč. V rámci řízení

likvidity korunové státní pokladny byly poskytnuty dvě zápůjčky v souladu s § 35 odst. 5 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů majitelům účtů podle § 3 písm. h) rozpočtových pravidel, a to jedna ve výši 21 mil. Kč a druhá v rámci výši 8 000 mil. Kč. Celkový příjem z poskytnutých zápůjček činil 22,6 mil. Kč. Výplata peněžního plnění nahrazujícího úrok majitelům účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 14 a 16 až 18 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů činila 117,8 mil. Kč. Celkové čisté výdaje z těchto operací činily 89 mil. Kč. Úročením zůstatku eurových účtů bylo dosaženo čistého příjmu ve výši 0,01 mil. Kč v korunovém vyjádření.

K 31. prosinci 2021 byly na majetkových účtech MF evidovány poukázky ČNB ve jmenovité hodnotě 8 603 mil. Kč, které představovaly hodnotu kolaterálu aktivních operací a SPP v celkové jmenovité hodnotě 100 000 mil. Kč, vydané za účelem preventivního posilování likvidních rezerv státní pokladny.

Tabulka č. 14: Porovnání čistých příjmů státního rozpočtu z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny a výpůjčních operací se záporným výnosem v roce 2020 a 2021 (mil. Kč)

Čisté příjmy	2020	2021	2021/2020
z korunových REPO operací	1 674	2 471	147,6
z korunových DEPO operací	102	-89	-87,4
z REPO EUR operací	-	-	-
z DEPO EUR operací	0	0	4,2
z devizových swapů	32	75	234,5
ze zápujčnicích facilit ve formě REPO operací	0	0	0,0
ze zápujček dluhopisů	5	11	231,0
Celkem čisté příjmy dosažené při řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu	1 813	2 468	136,1
Emisní činnost se záporným výnosem ¹	8	54	649,1
Výpůjční operace v cizí měně se záporným výnosem	86	653	756,5
Celkem čisté příjmy státního rozpočtu z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny a výpůjčních operací se záporným výnosem	1 908	3 175	166,4

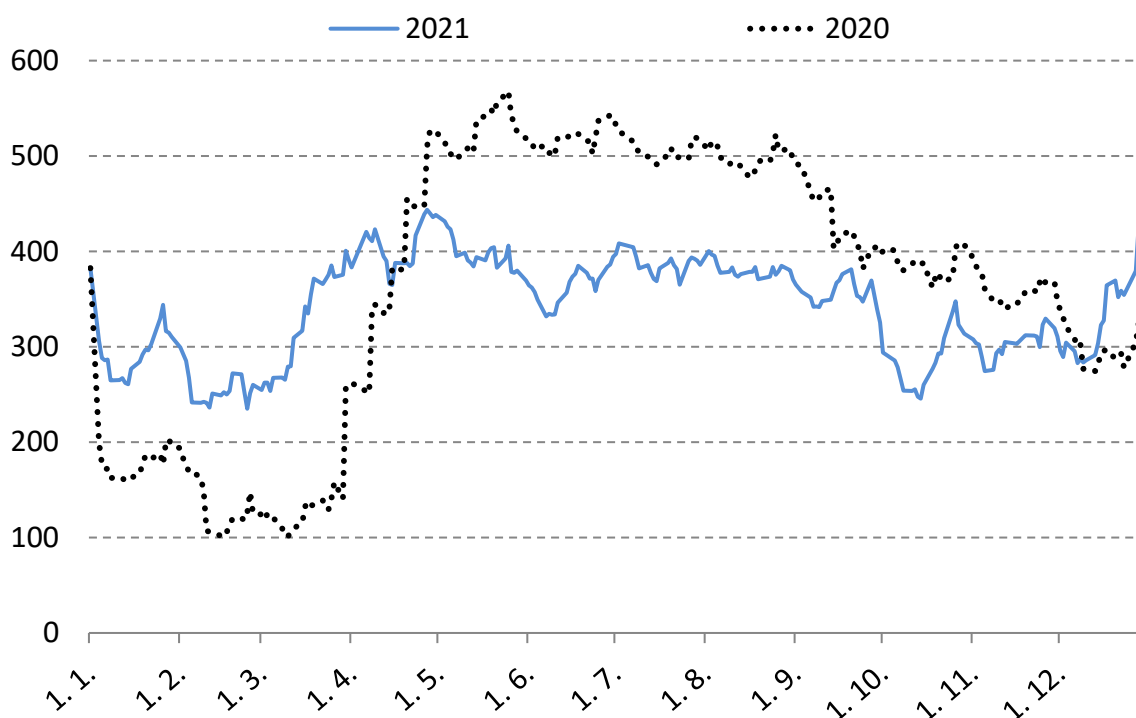
¹ Se zohledněním budoucích výdajů v podobě výplat kupónů do splatnosti těchto dluhopisů, pokud nebyly bez výnosu.

Zdroj: MF

V roce 2021 dosáhly celkové čisté úrokové příjmy 2 468 mil. Kč, zatímco ve stejném období roku 2020 příjmy dosáhly 1 813 mil. Kč. Investováním peněžních prostředků státní pokladny bylo dosaženo v roce 2021 o 655 mil. Kč vyšších příjmů než ve stejném období roku 2020. Ministerstvo v roce 2021 dosáhlo vyššího výnosu z operací v rámci řízení likvidity korunové státní pokladny oproti stejnému období roku 2020 zejména z důvodu zvyšování úrokových sazeb ČNB v druhé polovině roku 2021.

Tak jako v každém roce je stav státní pokladny nejvíce ovlivněn vývojem salda státního rozpočtu, emisní činností, splátkami dluhopisů, příjmy z Evropské komise a stavem peněžních prostředků na účtech dobrovolných klientů podřízených státní pokladně.

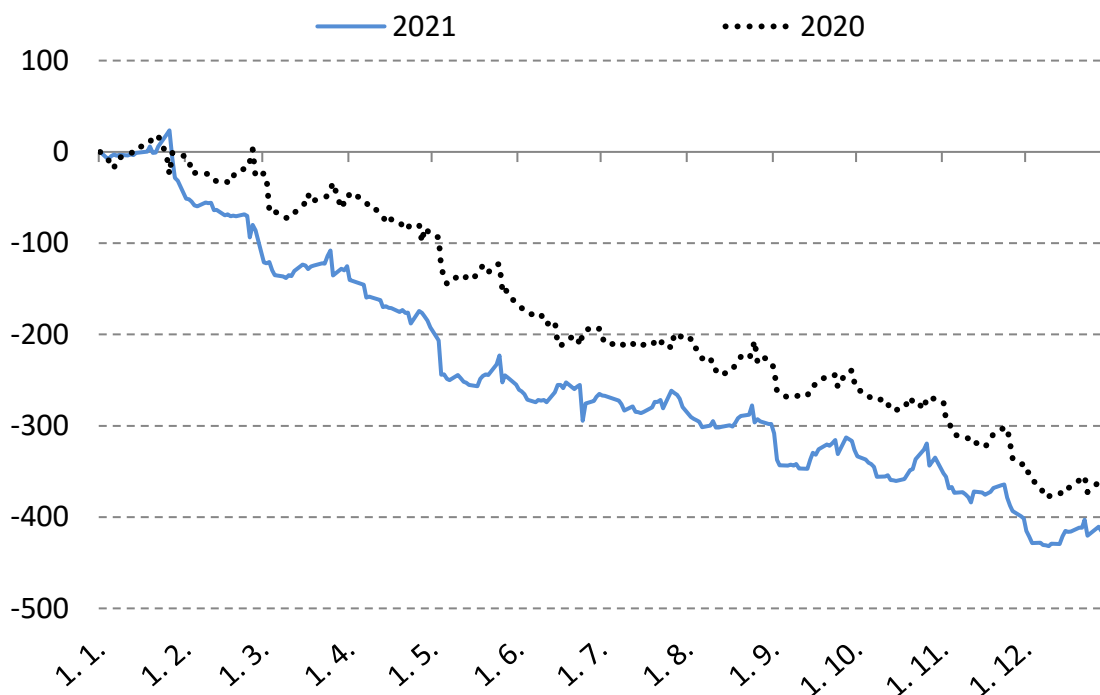
Graf č. 4: Státní pokladna za rok 2020 a 2021 (mld. Kč)

Zdroj: ČNB a MF

Hospodaření státního rozpočtu za rok 2021 skončilo schodkem ve výši 419,7 mld. Kč a ve srovnání s rokem 2020 se vyvíjelo méně příznivě především z důvodu vyšších výdajů státního rozpočtu vyplývajících z opatření vlády ke zmírnění dopadů koronavirové krize. Další rozdíly ve výkyvech salda státního rozpočtu v obou letech způsobuje především časový nesoulad ve dnech splatnosti daně z přidané hodnoty (DPH) a splatných vratek DPH, přičemž velkou roli hraje rovněž časové rozvržení převodu prostředků z Národního fondu do státního rozpočtu, jakož i další změny v rozložení některých výdajů státního rozpočtu v čase.

Graf č. 5: Vývoj státního rozpočtu za rok 2020 a 2021 (mld. Kč)

Zdroj: ČNB a MF

IV. Tabulková příloha

Příloha č. 1: Vývoj státního dluhu České republiky v roce 2021

Příloha č. 2: Výdaje na státní dluh České republiky v roce 2021

Zdroj Příloh 1 až 2: MF

Příloha č. 1: Vývoj státního dluhu České republiky v roce 2021 (mld. Kč)

Název	Stav k 1. 1. 2021	Výpůjční operace (a)	Splátky (b)	Kurzové rozdíly a ostatní vlivy (c)	Změna (a - b + c)	Stav k 31. 12. 2021
STÁTNÍ DLUH CELKEM	2 049,7	1 736,2	1 311,0	-9,2	416,0	2 465,7
Vnitřní dluh	1 882,6	1 554,7	1 144,0	-1,2	409,4	2 292,0
Státní pokladniční poukázky	25,4	85,8	77,9		7,9	33,3
49. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)	49,7	29,3			29,3	79,0
52. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	95,0		24,5		-24,5	70,5
53. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	19,2	1,9			1,9	21,1
58. emise dlouhodobých dluhopisů (2009)	88,6				0,0	88,6
61. emise dlouhodobých dluhopisů (2010)	96,9		96,9		-96,9	0,0
63. emise dlouhodobých dluhopisů (2011)	99,0		10,7		-10,7	88,3
78. emise dlouhodobých dluhopisů (2013)	118,1	30,9			30,9	149,0
89. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	109,0	12,0			12,0	121,0
90. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	80,5	38,5			38,5	119,0
94. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	129,0	19,4			19,4	148,4
95. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	128,3	20,7			20,7	149,0
97. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	103,7	16,3			16,3	120,0
100. emise dlouhodobých dluhopisů (2017)	124,0				0,0	124,0
102. emise střednědobých dluhopisů (2017)	5,8				0,0	5,8
103. emise dlouhodobých dluhopisů (2017)	118,1	27,7			27,7	145,8
104. emise střednědobých dluhopisů (2018)	19,7		19,7		-19,7	0,0
105. emise dlouhodobých dluhopisů (2018)	99,0	39,9			39,9	138,9
106. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	2,9	0,0	0,0		0,0	2,9
107. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,9	0,0	0,0		0,0	0,9
108. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,4	0,0	0,0		0,0	0,4
109. emise střednědobých dluhopisů (2019)	26,2		25,6	-0,7	-26,2	0,0
110. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	5,1	0,1	0,1		0,0	5,1
111. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,1	0,0	0,0		0,0	0,1
112. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	1,1	0,0	0,0		0,0	1,2
113. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
114. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,1	0,0	0,0		0,0	0,1
115. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	1,6	0,0	0,0		0,0	1,6
116. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
117. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,1	0,0	0,0		0,0	0,1
118. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	2,0	0,0	0,0		0,0	2,0
119. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
120. emise střednědobých dluhopisů (2020)	117,6	1,4			1,4	119,0
121. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	99,0	49,2			49,2	148,2
122. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,2	0,0	0,0		0,0	0,1
123. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	2,0	0,1	0,0		0,0	2,0
124. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,1	0,0	0,0		0,0	0,1
125. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	26,6	21,6			21,6	48,2
126. emise střednědobých dluhopisů (2020)	36,4	43,6	11,0		32,6	69,0
127. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,1	0,0	0,0		0,0	0,1
128. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	4,0	0,1	0,1		0,0	4,0
129. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	7,9	5,1			4,6	12,4
130. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	34,3	41,7			41,7	76,0
131. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,1	0,0	0,0		0,0	0,0
132. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	5,0	0,3	0,1		0,2	5,2
133. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0	0,0			0,0	0,0
134. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0	3,2			3,2	3,2
135. emise střednědobých dluhopisů (2021)	0,0	39,0			39,0	39,0
136. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0	0,1			0,1	0,1
137. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0	4,3			4,3	4,3
138. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0	82,0			82,0	82,0
139. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0	48,5			48,5	48,5
140. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0	0,1			0,1	0,1
141. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0	5,4			5,4	5,4
142. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0	9,1			9,1	9,1
Repo operace s kolaterálem SPP - řízení likvidity státní pokladny	0,0	726,3	726,3		0,0	0,0
Repo operace s kolaterálem PČNB - řízení likvidity státní pokladny	0,0	132,0	132,0		0,0	0,0
Repo operace s kolaterálem SDD - řízení likvidity státní pokladny	0,0	19,0	19,0		0,0	0,0
Státem vystavené směnky	0,0			0,0	0,0	0,0
Vnější dluh	167,2	181,5	167,0	-7,9	6,6	173,7
5. emise státních dluhopisů denominovaná v euro (2010)	50,8		50,5		-50,8	0,0
6. emise státních dluhopisů denominovaná v euro (2012)	72,2				-3,8	68,4
1. emise státních dluhopisů denominovaná v japonských jenech (2006)	6,2				-0,5	5,7
Úvěry od EIB	32,7		6,0		-6,2	26,5
Úvěry od CEB	5,2	2,6			-0,3	7,5
1. tranše finanční pomoci SURE	0,0	26,2			-1,3	24,9
2. tranše finanční pomoci SURE	0,0	26,1			-1,3	24,9
Krátkodobé zápůjčky v cizí měně	0,0	126,6	110,4		-0,2	15,9

Příloha č. 2: Výdaje na státní dluh České republiky v roce 2021 (mil. Kč)

Název	Úrok	Poplatky dluhové služby	Celkové výdaje
CELKEM	42 003,6	230,3	42 233,8
Vnitřní státní dluh	37 791,6	132,1	37 923,8
Státní pokladniční poukázky	139,3	0,0	139,3
49. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)	-5 594,0	6,1	-5 587,9
52. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	5 493,2	0,4	5 493,6
53. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	22,2	0,8	23,1
58. emise dlouhodobých dluhopisů (2009)	5 097,9	0,2	5 098,0
61. emise dlouhodobých dluhopisů (2010)	3 720,7	0,3	3 720,9
63. emise dlouhodobých dluhopisů (2011)	1 767,3	0,2	1 767,5
66. emise střednědobých dluhopisů (2011)	0,0		0,0
69. emise střednědobých dluhopisů (2012)	0,0		0,0
70. emise dlouhodobých dluhopisů (2012)	0,0		0,0
73. emise střednědobých dluhopisů (2012)	0,0		0,0
75. emise střednědobých dluhopisů (2012)	0,0		0,0
78. emise dlouhodobých dluhopisů (2013)	1 996,8	2,1	1 998,9
82. emise střednědobých dluhopisů (2013)	0,2		0,2
83. emise dlouhodobých dluhopisů (2013)	0,0		0,0
84. emise střednědobých dluhopisů (2013)	0,0		0,0
85. emise střednědobých dluhopisů (2013)		0,5	0,5
86. emise střednědobých dluhopisů (2013)	0,0		0,0
87. emise dlouhodobých dluhopisů (2013)	0,1	3,3	3,4
89. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	2 256,1	1,2	2 257,3
90. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	436,1	3,6	439,8
91. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	0,0	0,0	0,0
93. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	0,0	0,0	0,0
94. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	2 565,7	3,1	2 568,7
95. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	1 560,4	0,4	1 560,8
97. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	713,5	0,3	713,8
100. emise dlouhodobých dluhopisů (2017)	310,0	0,2	310,2
102. emise střednědobých dluhopisů (2017)		0,2	0,2
103. emise dlouhodobých dluhopisů (2017)	3 234,1	5,3	3 239,4
104. emise střednědobých dluhopisů (2018)	147,6	0,1	147,7
105. emise dlouhodobých dluhopisů (2018)	901,1	6,6	907,7
106. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	29,1	0,1	29,2
107. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	9,0	0,0	9,0
108. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	3,8	0,1	3,9
109. emise střednědobých dluhopisů (2019)		0,0	0,0
110. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	180,5	0,1	180,6
111. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,6	0,1	0,6
112. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	44,3	0,0	44,4
113. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,3	0,0	0,4
114. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,4	0,2	0,6
115. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	55,2	0,1	55,2
116. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,2	0,0	0,2
117. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,4	0,2	0,5
118. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	54,0	2,2	56,1
119. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,4	0,0	0,4
120. emise střednědobých dluhopisů (2020)	1 441,7	0,2	1 441,9
121. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	3 758,8	7,8	3 766,6
122. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	1,2	0,3	1,5
123. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	71,3	1,8	73,1
124. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	1,5	0,1	1,6
125. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	2 284,4	6,1	2 290,6
126. emise střednědobých dluhopisů (2020)	236,3	1,2	237,5
127. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,3	0,2	0,5
128. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	153,5	7,4	161,0
129. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	-54,3	0,7	-53,6
130. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	4 704,9	7,2	4 712,1
131. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,3	0,3	0,5
132. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	311,9	11,6	323,5
133. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)		0,2	0,2
134. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)		6,3	6,3
135. emise střednědobých dluhopisů (2021)	1 617,4	4,2	1 621,6
136. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)		0,2	0,2
137. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)		8,8	8,8
138. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	877,7	12,1	889,8
139. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	-480,8	7,1	-473,7
140. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)		0,1	0,1
141. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)		6,9	6,9
142. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	320,0	3,1	323,1
143. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)		0,0	0,0
144. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)		0,0	0,0
Reversní repo operace v Kč	-2 740,7		-2 740,7
Reversní depozitní operace v Kč	-28,5		-28,5
Repo operace s kolaterálem SPP - řízení likvidity státní pokladny	232,4		232,4
Repo operace s kolaterálem PČNB - řízení likvidity státní pokladny	31,3		31,3
Repo operace s kolaterálem SDD - řízení likvidity státní pokladny	6,1		6,1
Krátkodobé zápůjčky v EUR	-15,6		-15,6
Zápůjčky cenných papírů	-10,9		-10,9
Devizové swapy	-75,1		-75,1
Vnější státní dluh	4 094,4	86,7	4 181,1
Derivatové operace	314,1		314,1
5. emise státních dluhopisů denominovaná v euro (2010)	1 172,4		1 172,4
6. emise státních dluhopisů denominovaná v euro (2012)	2 714,7		2 714,7
1. emise státních dluhopisů denominovaná v japonských jenech (2006)	207,3		207,3
Úvěry od EIB	213,9		213,9
1. tranše finanční pomoci SURE	109,5	53,2	162,8
2. tranše finanční pomoci SURE	-637,5	33,5	-604,0
Platební účty	117,5	0,0	117,5
Ostatní		11,5	11,5